

Husby Klit – N 74

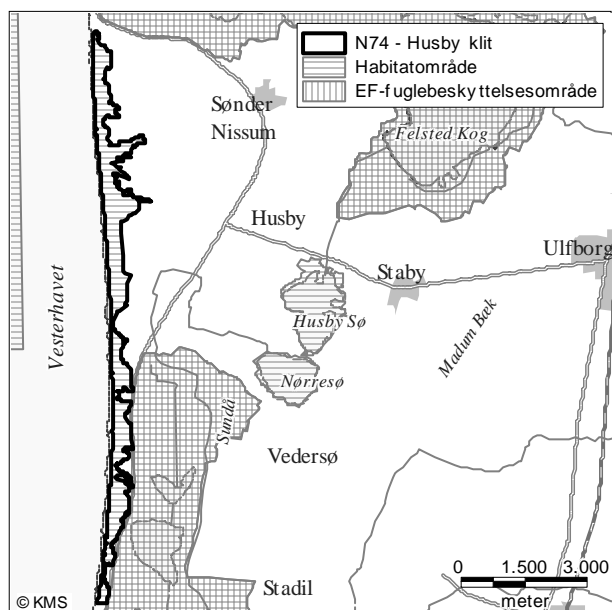
Indholdsfortegnelse

1.	Beskrivelse af området.....	2
2.	Udpegningsgrundlag	2
3.	Foreløbig trusselsvurdering.....	3
4.	Modsatrettede interesser	7
5.	Naturforvaltning og pleje	7
6.	Nykonstaterede eller nyindvandrede arter og naturtyper	7
7.	Manglende viden og yderligere Vidensbehov	8
8.	Bilag	8
9.	Kildehenvisning	8

1. Beskrivelse af området

Natura 2000-område nr. 74 er udpeget som habitatområde nr. 197 Husby Klit. Arealet af Natura 2000-området er 493 ha.

Husby Klit ligger langs en ca. 14 km. lang strækning af den jyske vestkyst i området mellem Nissum Fjord og Veststadil Fjord. Området består af hvid klit samt forholdsvis store arealer kystklithede. (Tekst fra: <http://www2.skovognatur.dk/natura2000/database/>).

Figur 1. Kort over Natura2000-områdets afgrænsning

Indenfor natura 2000-området er der to fredede områder. Det drejer sig om et areal ved Vedersø klit, hvor det sikres at offentligheden skal have adgang til gående færdsel dagophold (Fredning af Vedersø klit, 1967) og et areal ved Husby klit som fredes pga. det smukke og uberørte klitlandskab hvor der er nem adgang til havet (Fredning af Vest Stadil fjord og Husby klit, 1974). Fredningerne kan ses i kortmaterialet.

Inden for natura 2000-området findes der en række arealer som er beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven. I kortmaterialet kan man se hvilke arealer der pr. 01-02-07 var registreret som § 3-beskyttede. Det skal bemærkes at § 3-registreringen er en vejledende registrering, og at det til enhver tid er de aktuelle forhold som er gældende. Det er den lokale kommune, der har ansvaret for at vedligeholde § 3 registreringen.

2. Udpegningsgrundlag

Natura 2000-området udpeget på grundlag af 6 naturtyper, hvoraf 2 er prioriterede. I 2004 og 2005 er der foretaget en kortlægning af de terrestriske habitatnaturtyper indenfor habitatområderne (Fredshavn 2004). Oversigter over de udpegede naturtyper fremgår af tabel 2.1. Her er det også angivet hvor data stammer fra.

Tabel 2.1 Naturtyper som aktuelt udgør udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 197. *Prioriteret naturtype. 1) Data stammer fra NOVANA kortlægning (2004-05). **Naturtypen er ikke kortlagt endnu i henhold til Teknisk anvisning (Fredshavn et al. 2004) og derfor ikke medtaget i denne basisanalyse. Naturtyperne kan ses i kortmaterialet.

Nr.	Naturtype	Forekomster	Areal (ha)	Data stammer fra
2120	Hvid klit	**	-	
2130	*Grå/grøn klit	3	95,3	1)
2140	*Klithede	3	141,5	1)
2160	Havtornklit	**	-	
2170	Grårisklit	**	-	
2190	Klitlavning	2	20,5	1)

Af de 6 terrestriske naturtyper der findes på udpegningsgrundlaget er der kun fundet de 3 ved amtets kortlægning i 2005. Hvid klit, havtornklit samt grårisklit er ikke kortlagt i perioden 2004-05 (Fredshavn 2004). Det kan derfor ikke udelukkes at disse naturtyper findes i området. Herudover er der fundet 1 anden terrestrisk naturtype, som pt. ikke er på udpegningsgrundlaget. Denne kan ses i tabel 6.1. I det følgende materiale er det de kortlagte naturtyper, der er lavet analyser på. De kortlagte naturtyper findes i stort omfang i mosaik med hinanden.

3. Foreløbig trusselvurdering

På baggrund af de tilgængelige data om naturtyper og arters forekomster (se kort) er der foretaget en foreløbig vurdering af truslerne mod naturtyperne i N74. Truslerne omfatter påvirkninger, hvor der er en begrundet mistanke om, at de har en negativ betydning for naturtilstanden. De største trusler er gennemgået i de følgende afsnit.

Samlet beskrivelse af de terrestriske naturtyper:

Klitområderne grænser op til arealer, som ikke er intensivt dyrkede landbrugsarealer. Der er derfor ikke konstateret direkte påvirkninger i form af sprøjteskader og afdrift fra gødningsspredning. Tilgroning med rynket rose er en potentiel trussel mod klithedearealerne. Der er ikke registreret nogle tegn på afvanding i området, men de fugtige klitlavninger bærer trods det præg af en vis udtørring. Tilgroning med høj vegetation eller vedplanter, er ikke umiddelbart en trussel for naturtyperne i området. Invasive arter er registreret på klittyperne. Det er hovedsagelig Rynket Rose, *campylopus introflexus* og Bjerg-Fyr, som er et problem i klitnaturtyperne langs kysten. For at undgå at disse arter får lov og plads til at brede sig, kan det være nødvendigt at sætte ind med målrettet pleje af arealerne.

3.1. Beskrivelse af naturtilstanden i de terrestriske naturtyper

I forbindelse med kortlægningen af de 18 terrestriske, lysåbne habitattyper (Fredshavn 2004) er der foretaget en registrering af udbredelsen af en række naturtype-karakteristiske strukturer. Disse strukturer er delt op i negative og positive strukturer. De positive strukturer er til stede i veludviklede og typiske forekomster af naturtypen under mere eller mindre upåvirkede forhold. Tilsvarende vidner de negative strukturer om en stærkt påvirket naturtype. I felten er strukturernes samlede omfang registreret på en tretrins skala: udbredte (U), spredte (S) eller ikke tilstede (I).

Tabel 3.1 giver en oversigt over de enkelte naturtypers fordeling i forhold til deres indhold af positive og negative strukturer. Mørkegrøn farve viser veludviklede naturtyper, som tilsyneladende ikke er udsat for nogen nævneværdige trusler, mens mørkerød farve viser dårligt udviklede naturtyper, der antagelig påvirkes kraftigt af en eller flere trusler.

Tabel 3.1 Procentvis fordeling af negative og positive strukturer i de polygoner, hvor de enkelte naturtyper er registreret. For både negative og positive strukturer er angivet om strukturerne samlet set er udbredte (U), spredte(S) eller ikke tilstede (I). Strukturerne er beskrevet i Fredshavn (2004).

Grå/grøn klit (2130)				Klithede (2140)			
Strukturer	Negative			Strukturer	Negative		
Positive	I	S	U	Positive	I	S	U
U	14	86	0	U	100	0	0
S	0	0	0	S	0	0	0
I	0	0	0	I	0	0	0

95,3 ha   141,5 ha

Klitlavning (2190)				Enebærklit (2250)			
Strukturer	Negative			Strukturer	Negative		
Positive	I	S	U	Positive	I	S	U
U	0	0	0	U	0	0	0
S	0	0	0	S	100	0	0
I	0	6	94	I	0	0	0

20,5 ha   0,6 ha

Tabel 3.1 viser at langt de fleste forekomster tilsyneladende har veludviklede positive strukturer og at naturtyperne ikke er nævneværdigt truede. Dette skal ses i lyset af at kortlægningen af naturtyperne er præget af nogen subjektivitet da naturtyperne skal tolkes bredt. Grænsen for naturtypen kan være svær at sætte, hvis området er præget af tilgroning eller påvirkning fra sprøjteskader og eutrofiering. I mange tilfælde er de mest påvirkede områder formentlig ikke taget med i kortlægningen af naturtyperne. Det betyder, at oversigten i tabel 3.1 kommer til at vise en bedre tilstand end den, der observeres i virkeligheden. Tilsyneladende er store dele af klitlavningerne (2190) påvirket af en eller flere trusler som kan erkendes ved negative strukturer i naturtypen.

3.1.1. Eutrofiering

Terrestriske naturtyper

I forbindelse med kortlægningen af de terrestriske naturtyper er der foretaget en registrering af, hvor stor en andel af de kortlagte arealer, der er tydeligt påvirket af landbrugsdrift. Påvirkningerne omfatter gødningsspredning, atmosfærisk deposition, afdrift med sprøjtemidler eller påvirkning med erosionsmateriale fra dyrkede arealer (Fredshavn 2004). I praksis er det vanskeligt at identificere påvirkninger som atmosfærisk deposition og afdrift af sprøjtemidler, hvorfor registreringerne næsten udelukkende dækker over tegn på direkte gødsning.

Alle de kortlagte arealer i habitatområdet er ud fra kortlægningsdataene vurderet til at være uden tydelige påvirkninger fra landbrugsdrift. Når der ikke er registreret påvirkning af de klitnaturtyperne (2130, 2140, 2190 og 2250) skyldes det formodentlig, at vurderingen udelukkende er baseret på kortlægningsdata fra upåvirkede og/eller isolerede arealer langt fra landbrugsarealer. Påvirkning via atmosfæren er som ovenfor nævnt vanskelig at registrere ved den valgte metode.

I forbindelse med kortlægningen af de terrestriske naturtyper er der foretaget en registrering af udbredelsen af positive og negative strukturer, der kan relateres til næringsstofbelastning. Blandt de ændringer, der kan indtræffe som følge af næringsstofbelastning er tilbagegang af laver og mosser, da de er lavtvoksende og derfor særligt udsatte for at blive udkonkurreret af kraftigt voksende vegetation. Det samme gælder lavtvoksende og lyskrævende plantearter, der er karakteristiske for artsrige plantesamfund. Blandt de arter, der regnes som indikatorer for øget næringsstofbelastning er græsarterne Blåtop, Bølget Bunke, Alm. Rajgræs, Alm. Kvik samt arter som Ager-Tidsel, Stor Nælde og Vild Kørvel.

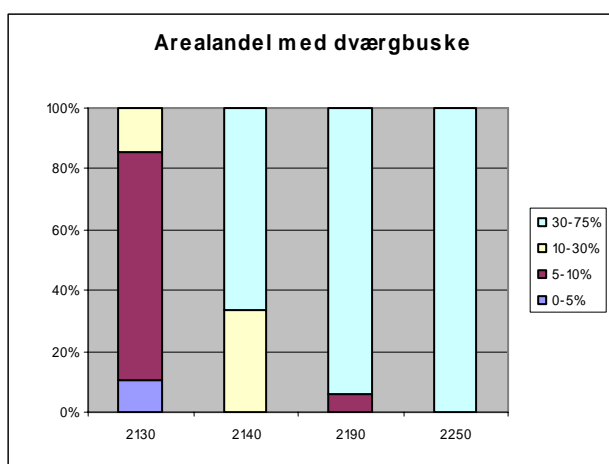
Der er ikke registreret nogle negative strukturer relateret til eutrofiering på de kortlagte naturtyper i habitatområdet. (Se i øvrigt bemærkningen ovenfor).

3.1.2. Tilgroning

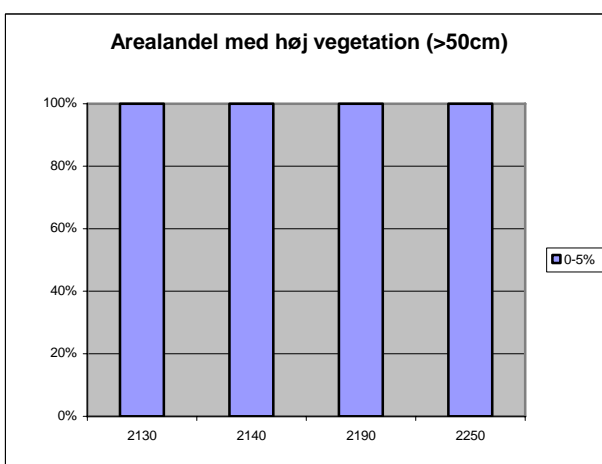
Terrestriske naturtyper

Tilgroning er i dag en alvorlig trussel mod opretholdelsen af de lysåbne naturtyper og deres karakteristiske vegetation. Således er ekstensiv udnyttelse i form af græsning og høslæt centralt for en lang række af de terrestriske naturtyper, der er opført på habitatdirektivets bilag I. Såfremt den traditionelle græsning og høslæt på disse naturtyper ophører, vil de hurtigt vokse til i rørsump, højstauder, åbne krat og endeligt skov. På et tidspunkt i denne successionsrække forsvinder de skyggefølsomme arter, hvorved naturtypen ændrer karakter og udvikler sig til en ny type natur. Afgræsning er i de fleste tilfælde ikke aktuelt i klintnaturtyperne, men afvanding og eutrofiering kan medføre en accelereret tilgroning.

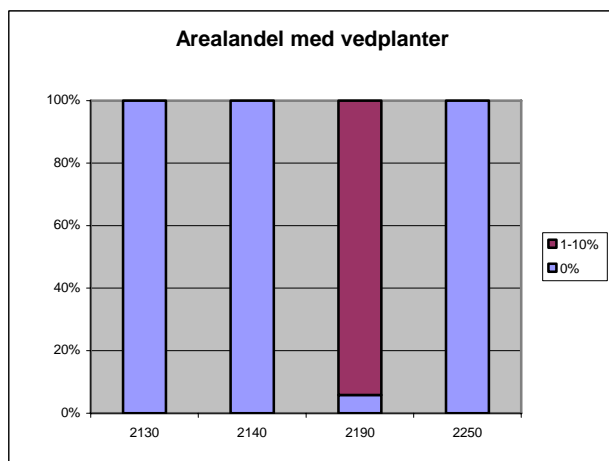
Tilgroningen kan vurderes ud fra arealandelen af områderne med vegetation der er højere end 50 cm (figur 3.2), arealandel af områderne med dværgbuske og vedplanter (figur 3.1 og 3.3) og forekomst af negative strukturer, der har relation til tilgroningen (tabel 3.2).

Figur 3.1 Den arealmæssige andel af de kortlagte naturtyper med dværgbuske. 0-5 %, 5-10 %, 10-30 % og 30-75% angiver hvor stor en andel af det kortlagte areal der vokser dværgbuske på.

Figur 3.2 Den arealmæssige andel af de kortlagte naturtyper hvor vegetationshøjden er over 50 cm. 0-5 % angiver hvor stor en andel af det kortlagte areal der har en vegetationshøjde på over 50 cm.

Figur 3.3 Den arealmæssige andel af de kortlagte naturtyper med vedplanter. 0 % og 1-10 % angiver hvor stor en andel af det kortlagte areal der vokser vedplanter på.

Figur 3.3 indikerer, at op til 10 % af de fugtige klitlavninger (2190) er påvirkede af tilgroning med vedplanter. Dette resultat skyldes formentlig, at gråris, som er en af naturtypens arter, er registreret som vedplante og nogle steder er ret dominerende. Sammenholdt med figur 3.2 ses da også, at kun 0-5 % af arealerne har vegetationshøjde over 50 cm. Dette indikerer, at tilgroning med vedplanter ikke er en stor trussel mod arealerne.

Tabel 3.2 Viser forekomsten af negative strukturer som er relateret til tilgroning i de enkelte kortlagte naturtyper.

Naturtype	Strukturer	Antal forekomster ud af total forekomster
2130	Tilgroning med rynket rose eller indførte nåletræer	2 / 3

Tabellen indikerer, at tilgroning med rynket rose er en potentiel trussel mod klithederne.

3.1.3. Hydrologi

Terrestriske naturtyper

En naturlig hydrologi uden afvanding eller vandløbsvedligeholdelse vil som hovedregel fremme den mest naturlige udvikling af de forskellige naturtyper. Afvanding samt nærtliggende vandindvinding sænker det naturlige vandspejl og medfører en gradvis udtørring af arealet.

Der er ikke registreret nogen tegn på afvanding i habitatområdet. Der er dog registreret en negativ struktur relateret til hydrologi (se tabel 3.3).

Tabel 3.3 Viser forekomsten af negative strukturer som er relateret til hydrologi i de enkelte kortlagte naturtyper.

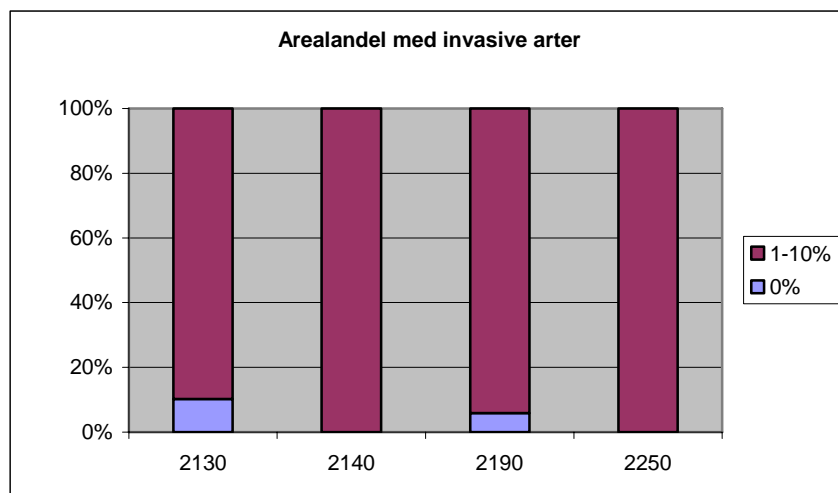
Naturtype	Strukturer	Antal forekomster ud af total forekomster
2190	Udtørret	2 / 2

Udtørring kan være en trussel mod de fugtige klitlavninger (2190). Det kan på sigt føre til en øget tilgroning af arealerne.

3.1.4. Invasive arter

Terrestriske naturtyper

De invasive arter hører ikke naturligt hjemme i den danske natur. De er typisk blevet indført af mennesket og mange af dem er efterhånden blevet et stort problem, fordi de spreder sig til naturområderne. Her kan de danne store bestande og derved fortrænge det vilde plante- og dyreliv.

Figur 3.4 Den arealmæssige andel af de kortlagte naturtyper med invasive arter. 0 % og 1-10 % angiver hvor stor en andel af det kortlagte areal der vokser invasive arter på.

Figur 3.4 viser at der er registreret invasive arter på 1-10 % af næsten alle arealerne af samtlige kortlagte naturtyper. De invasive arter er *campylopus introflexus*, rynket rose og almindelig bjergfyr.

4. Modsatrettede interesser

Når klitlavninger (2190) gror til i gråris vil naturtypen udvikle sig til grårisklit (2170) som også er på udpegningsgrundlaget. Det kan dog være nødvendigt at foretage en prioritering af hvilken naturtype man ønsker.

5. Naturforvaltning og pleje

Amtet har ikke foretaget pleje af arealerne i natura 2000-området. Der er ingen igangværende MVJ-aftaler i området og der er ikke kendskab til kommende plejetiltag.

6. Nykonstaterede eller nyindvandrede arter og naturtyper

6.1. Terrestriske naturtyper

Ud over de naturtyper der er på udpegningsgrundlaget, er der ved Amtets kortlægning i 2005 fundet en habitatnaturtype, som kan ses i tabel 6.1.

Tabel 6.1. Naturtyper som er kortlagt i natura 2000-område nr. 74, men som ikke på nuværende tidspunkt er på udpegningsgrundlaget. *Prioriteret naturtype. 1) Data stammer fra NOVANA kortlægning (2004-05).

Nr.	Naturtype	Forekomster	Areal (ha)	Data stammer fra	Kort-bilag
2250	*Kystklitter med enebær	1	0,6	1)	74.2250

Det bør overvejes at medtage naturtypen på udpegningsgrundlaget ved en eventuel opdatering af dette.

7. Manglende viden og yderligere Vidensbehov

Amtet har ikke modtaget oplysninger fra statsskovdistriktet om plejeindgreb.

8. Bilag

Kort over naturtyper og arters udbredelse kan ses i kortmaterialet.

9. Kildehenvisning

<http://www2.skovognatur.dk/natura2000/database/>

Fredning af Vedersø Klit, deklaration af maj 1967, Vedersø sogneråd, sag nr. 0376.

Fredning af Vest Stadil Fjord og Husby Klit, kendelse af 11. juni 1974, overfredningsnævnet, sag nr.: 2138/71

Fredshavn (2004). Teknisk anvisning til kortlægning af terrestriske naturtyper.

Søgaard, B., Skov, F., Ejrnæs, R., Nielsen, K.E., Pihl, S., Clausen, P., Laursen, K., Bregnballe, T., Madsen, J., Baatrup-Pedersen, A., Søndergaard, M., Lauridsen, T.L., Møller, P.F., Riis-Nielsen, T., Buttenschøn, R.M., Fredshavn, J., Aude, E. & Nygaard, B. 2003: Kriterier for gunstig bevaringsstatus. Naturtyper og arter omfattet af EF-habitatdirektivet & fugle omfattet af EF-fuglebeskyttelsesdirektivet. 2. udgave. Danmarks Miljøundersøgelser. 462 s. – Faglig rapport fra DMU, nr. 457. <http://faglige-rapporter.dmu.dk>.